

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาค่านิยมและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐที่เปิดสอน คณะครุศาสตร์หรือคณะศึกษาศาสตร์ โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 11 มหาวิทยาลัย ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยทักษิณ

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาชายและหญิงระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2542-2543 คณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ที่จำกัดรับในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 3,244 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาได้จากการสุ่มประชากรกลุ่มเป้าหมาย โดยมีลักษณะดังนี้

1. สำรวจนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ที่จำกัดรับ ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งมีทั้งหมด 11 แห่ง มีจำนวนนักศึกษา 3,344 คน

2. กำหนดขนาดตัวอย่าง จากประชากรโดยใช้สูตร ของ Taro Yamane (ประคองกรรมสูตร, 2538 : 10-11) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยใช้สูตรหาขนาดตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้

$$n = N / 1 + Ne^2$$

เมื่อ

N = ขนาดประชากร

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

e = ความคลาดเคลื่อนที่จะยอมรับได้

แทนค่าจากสูตร $n = 3247 / 1 + 3247(.05)^2 = 365.09$ คน

ดังนั้นขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 365 คน แต่เนื่องจากอาจมีผู้ตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วนสมบูรณ์จึงกำหนดขนาดตัวอย่างเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 500 คน

3. สุ่มตัวอย่างนักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัย โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้นักศึกษาทั้งหมด 500 คน

4. หาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละมหาวิทยาลัย โดยการเทียบสัดส่วนจากจำนวนนักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงในแต่ละมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำแนกนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงในแต่ละมหาวิทยาลัยของรัฐ

มหาวิทยาลัย	จำนวนนักศึกษา (คน)	ขนาดตัวอย่าง (คน)	เพศ (คน)	
			ชาย	หญิง
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	326	50	17	33
2. เกษตรศาสตร์	406	63	26	37
3. ขอนแก่น	337	52	20	32
4. เชียงใหม่	295	45	16	29
5. ศิลปากร	167	26	6	20
6. ศรีนครินทรวิโรฒ	320	49	14	35
7. สงขลานครินทร์	412	64	14	32
8. บุรพา	396	71	20	41
9. นเรศวร	184	28	10	18
10. มหาสารคาม	148	23	9	14
11. ทักษิณ	253	39	15	24
รวม	3244	500	159	341

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งปลายปิด ซึ่งได้กำหนดคำตอบไว้หลายคำตอบ เพื่อให้ผู้ตอบเลือกคำตอบตามต้องการ และแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วนได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยลักษณะประชากร เศรษฐกิจและสังคม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านค่านิยมทางเพศเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศจำนวน 25 ข้อ โดยสร้างคำถามที่มีด้านบวกและด้านลบตามแบบมาตราวัดของ ลิเคิร์ท สเกล (Likert Scale) กำหนดให้ผู้ตอบเลือกคำตอบได้ 5 ตัวเลือก คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีเนื้อหาครอบคลุมหัวข้อดังนี้

- การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน
- การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการหรือคู่อุปถัมภ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย
- การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์
- การมีบุตรโดยที่ยังไม่พร้อมและต้องการทำแท้ง

โดยให้คะแนนดังนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ด้านบวกให้คะแนน 1	ด้านลบให้คะแนน 5
ไม่เห็นด้วย	ด้านบวกให้คะแนน 2	ด้านลบให้คะแนน 4
ไม่แน่ใจ	ด้านบวกให้คะแนน 3	ด้านลบให้คะแนน 3
เห็นด้วย	ด้านบวกให้คะแนน 4	ด้านลบให้คะแนน 2
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ด้านบวกให้คะแนน 5	ด้านลบให้คะแนน 1

เนื่องจากแบบวัดค่านิยมมีข้อความทั้งหมด 25 ข้อ ผู้ตอบมีโอกาสดำเนินคะแนนสูงสุดเท่ากับ 125 คะแนน คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 25 คะแนน โดยใช้เกณฑ์แบ่งคะแนนที่จะแสดงค่านิยมเชิงบวกและเชิงลบดังนี้

ระดับความสำคัญ 1.00- 1.49 (คะแนนระหว่าง 25.00-45.00)	ค่านิยมเชิงลบ
ระดับความสำคัญ 1.50- 2.49 (คะแนนระหว่าง 45.01-65.00)	ค่านิยมเชิงลบ
ระดับความสำคัญ 2.50- 3.49 (คะแนนระหว่าง 65.01-85.00)	ค่านิยมเชิงลบ
ระดับความสำคัญ 3.50- 4.49 (คะแนนระหว่าง 85.01-105.00)	ค่านิยมเชิงบวก
ระดับความสำคัญ 4.50- 5.00 (คะแนนระหว่าง 105.01-125.00)	ค่านิยมเชิงบวก

โดยมีเกณฑ์การวัดค่านิยมดังนี้

ค่านิยมในเชิงลบ มีค่าระดับความสำคัญจาก 1.00-3.49 (คะแนนระหว่าง 25.00-85.00)

ค่านิยมในเชิงบวก มีค่าระดับความสำคัญจาก 3.50-5.00(คะแนนระหว่าง 85.01-125.00)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยมีเนื้อหาดังนี้

1. พฤติกรรมการแต่งกายที่ล่อแหลม
2. การไปเที่ยวสถานเรีงรมย์
3. การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์
4. การใช้สื่อกระตุ้นความรู้สึทางเพศ

โดยนำพฤติกรรมแต่ละด้านมาให้คะแนนดังนี้

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	คะแนน	
	ไม่เคย	เคย
พฤติกรรมการแต่งกายที่ล่อแหลม	0	1
การไปเที่ยวสถานเรีงรมย์	0	1
การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์	0	1
การใช้สื่อกระตุ้นความรู้สึทางเพศ	0	1

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาดังนี้

- ประสบการณ์ในการมีเพศสัมพันธ์
- คู่เพศสัมพันธ์ เช่น คู่รัก เพื่อน หญิงบริการทางเพศ
- สาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์
- จำนวนคู่เพศสัมพันธ์
- การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์
- การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- การคุมกำเนิด
- การตั้งครรรภ์ที่ไม่พึงปรารถนาและทำแท้ง

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาจากหนังสือ เอกสารรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมและพฤติกรรมเพื่อนำมาใช้ในงานวิจัย

3. ผลจากการศึกษาตามข้อ 1 และ 2 ได้ขอบเขตของเนื้อหาเรื่องเพศที่เกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ซึ่งมีลักษณะพฤติกรรม 5 ลักษณะคือ

- 3.1 การแต่งกายล่อแหลม
- 3.2 การเที่ยวสถานเริงรมย์
- 3.3 การดื่มสุราก่อนมีเพศสัมพันธ์
- 3.4 การใช้กระสุนความรู้สึกลงทางเพศ
- 3.5 การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

4. ข้อมูลที่ศึกษาใช้สร้างเครื่องมือวิจัยและได้ขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา

5. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงาน และมีความรู้เรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ จำนวน 6 ท่านตรวจสอบ และให้คำแนะนำแล้วจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบวัดค่านิยม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในเชิงบวก และเชิงลบในหัวข้อ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการหรือคู่นอนโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ที่ยังไม่พร้อมและต้องการทำแท้ง จำนวนทั้งหมด 33 ข้อ

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดค่านิยม 33 ข้อที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และต้องตัดสินใจว่าข้อความใดเป็นค่านิยมเชิงบวก และเชิงลบแล้วแก้ไขสำนวนภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ผลการตรวจสอบได้แบบวัดค่านิยมที่ใช้ได้ทั้งหมด 25 ข้อ และนำไปทดลองใช้

เกณฑ์ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิมีดังนี้

1. ต้องมีความรู้อย่างน้อยระดับปริญญาโทสาขาวิชาสุขภาพศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง
2. มีประสบการณ์ในการสอนเรื่องเพศศึกษาในระดับอุดมศึกษา หรือสอนวิชา

พฤติกรรมศาสตร์

การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดค่านิยม

ผู้วิจัยได้นำผลแบบวัดค่านิยมมาหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของครอนบาคหาค่าความเที่ยง ผลการหาค่าความเที่ยงพบว่า แบบวัดค่านิยมความเที่ยงเท่ากับ .78 ซึ่งเป็นค่าที่สูงพอจะแสดงให้เห็นว่าแบบวัดมีค่าความเที่ยงพอที่จะนำไปใช้ในการวิจัยได้

แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในหัวข้อพฤติกรรมการแต่งกายที่ล่อแหลม การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ การดื่มสุรา การใช้สื่อกระตุ้นความรู้สึกทางเพศ โดยถามสิ่งที่เป็นประสบการณ์จริงว่า "เคย" หรือ "ไม่เคย" มีพฤติกรรมดังกล่าว จำนวน 16 ข้อนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมเพื่อให้มีประสิทธิภาพก่อนไปใช้จริง

แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ โดยถามสิ่งที่เป็นประสบการณ์จริงว่า "เคย" หรือ "ไม่เคย" รวมถึงอายุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรก สาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก จำนวนคู่เพศสัมพันธ์ ความถี่ของการมีเพศสัมพันธ์ การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงหรือชายบริการทางเพศ การใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิด การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครภ์และการทำแท้ง จำนวน 17 ข้อ นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมเพื่อให้มีประสิทธิภาพก่อนไปใช้จริง

วิธีการเก็บข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงคณบดีคณะครุศาสตร์หรือคณะศึกษาศาสตร์ทั้ง 11 แห่งเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ขอบข่ายของงานวิจัยในครั้งนี้ด้วย

2. เมื่อได้รับหนังสือตอบรับและให้ความร่วมมือแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองพร้อมทั้งอธิบายให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจ และสามารถตอบแบบสอบถามได้หรือถ้ามหาวิทยาลัยที่อยู่ต่างจังหวัดจะจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งคำชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลแบบสำรวจ ซึ่งเกี่ยวกับค่านิยมและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์หรือคณะศึกษาศาสตร์ทั้ง 11 แห่งที่ได้จากการศึกษามายบรรยายลักษณะข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำค่าที่ได้ไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติวิเคราะห์

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ระหว่างลักษณะประชากร เศรษฐกิจและสังคม ค่านิยม และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยใช้สถิติดังนี้

สถิติบรรยาย

ข้อมูลทั่วไป นำมาหา จำนวน และร้อยละ

ค่านิยมทางเพศ นำมาหา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ นำมาหา จำนวน ร้อยละ ตามตัวแปรเพศ และค่าใช้จ่ายรายเดือนที่ได้รับ

สถิติวิเคราะห์

การเปรียบเทียบค่านิยมตัวแปรเพศ และที่ตั้งของสถานศึกษาโดยหาค่าที (t – test)